

en daarmee evacueren naar Noedekenskerke en dan per boot naar Terneuzen. We zijn daarheen gebracht en het allernoodzakelijkste mocht meegenomen anders kunnen gaan. Ook in de zaak ging het goed, hoewel de tijden erg zwaar benauwd en zorgelijk waren. Liza ook goed gepakt en beladen, alwat we aan We komen nu terug op het jaar 1939, de vooravond van de grote oorlog, die ook ons land nu niet zoals in 1914 zou voorbijgaan, maar waarin we ook zouden betrokken worden en waarin tienduizenden het leven hebben verloren. De Heere heeft ons soms op zeer wonderlijke wijze bewaard, wat nader nog wel zal blijken. Ook waren wij toch niet beter dan alle die andere mensen die hun dierbaren door het oorlogsgeweld zagen vallen. De Heere alleen zij daarvoor deere. Het mogelijk was altijd nog naar Krabbendijke konden, wat zij dan ook nog al eens gedaan hebben ook. Wij moesten echter zeer veel achter laten, daar we een goed gevolg hadden. In die tijd verkochten we zeer veel sigaren en sigaretten en die hadden we veel.

1940

Nu moesten er een 70 of 80 man hier blijven om de beesten weg te brengen naar de zak van Zuid-Beveland. Het was een zwaar werk, maar later zou blijken dat er daar ook wel ander zater die niet hier bleef.

Dit jaar zouden we wel met een zwarte kool moeten schrijven, want dat was het begin van vele en zware beproevingen, die we zouden moeten meemaken in ruim 4 lange bange oorlogsjaren.

Reeds in het najaar van 1939 was het begonnen, daar we inkwartiering kregen van militairen, die in talrijke colonnes hier aankwamen en overal werden ondergebracht evenals in 1914. Wij kregen een sergeant ~~xxxxxxxxxxxx~~ die afkomstig was van Wolfaartsdijk, n.l. Jan Verschuure. Ook kwamen er al gauw meerdere die bij ons koffie kwamen drinken of een avond op visite zo men dat noemen wil. Ze kwamen veel in de winkel en die mannen hadden gaarne wat aanspraak of gezelligheid. Bij ons kwam ook veel Bram Vattel uit Vrouwenpolder, omdat hij een neef was van Marien van de Broeke. Hij heeft zeer veel bij ons gekomen. Wij troffen het goed met onze inkwartiering. Ongeveer half April 1940 werden de berichten echter van dien aard, dat elk ogenblik het ergste kon worden gevreesd en ook de oorlog over ons land zou los branden.

Half april ontvingen we van hogerhand de mededeling dat we hier niet blijven konden en dat we zouden moeten evacueren naar Zaamslag of Axel. Gevreesd werd dat ze de dam bij Rilland-Bath zouden onder water zetten. Dan hadden we bij Kruiningen de Zanddijk, die goed versterkt was en wanneer we dan hier zouden blijven zouden we opgesloten zitten. God had het echter gans anders beschikt, wat nader zal blijken.

Wij zouden dus over water moeten en kregen alvast voor elk lid van het gezin een label, waarop onze naam en de plaats waar we naar toe zouden moeten. Deze moest op een zichtbare plaats gedragen worden. Voor ons was het een benarde tijd, zoals voor alle mensen, maar wij moesten onze zaak in de steek laten en wat zou er van worden. Wij lieten zeer veel achter. Daar kwam nog bij dat Keas in Meppel zat en hoe zou het daar uitlopen? Allemaal vragen die bij ons opkwamen en waarop wij geen uitweg wisten. Hij zou ons niet meer kunnen bereiken en de postverzending hoe zou dat gaan? Het waren spannende dagen en de meest nare berichten deden de ronde en zoals dit in zulke omstandigheden gaat, wist de een al meer nare berichten te vertellen dan de ander.

Evenwel op 10 mei vielen de Duitsers ons land binnen. Wij hebben 's nachts niet veel op bed geweest. Tot half twee heb ik bij de radio gezeten om de nieuwsberichten op te vangen. Hele zwermen met vliegtuigen werden gesignaleerd, die in alle richtingen over ons land vlogen. Om half vijf 's morgens stonden we al op de straat en zagen we ze met ons eigen ogen overvliegen. Zij hadden het voornamelijk op de Zanddijk gemunt, waarop ze bommen lieten vallen. Het was die morgen mooi weer, doch erg fris en de zekere rillingen van de kou en de angst deden niet veel goeds aan ons gestel. Er kwam echter al spoedig van hogerhand bericht, dat alle auto's opgevorderd werden